

ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ МОВНОКОМУНІКАТИВНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ

Уміння майстерно використовувати як засіб спілкування сучасну українську літературну мову з притаманними їй нормами, з усіма багатими можливостями мовностильового розширення є невід'ємною ознакою освіченості, інтелектуалізму, професіоналізму, ефективності фахової комунікації в будь-якій галузі економіки.

Мовна освіченість менеджера, юриста, економіста ґрунтується на гармонійній взаємодії таких основних складників: мовна — термінологічна — комунікативна — риторична майстерність. Мовнокомунікативною майстерністю називаємо суспільно й історично детерміновану соціальну поведінку, яка реалізується в мовленнєвих діях і є засобом взаєморозуміння, взаємовпливу та самореалізації особистості. Мовнокомунікативна майстерність тісно пов'язана з іншими інтелектуальними здібностями людини.

Поняття мовнокомунікативної майстерності ґрунтується на знаннях, досвіді, цінностях, здібностях, набутих у процесі навчання, і належить до сфери складних умінь і якостей особистості. Відтак кожному студентові необхідно досягти високої і мисленнєвої, і мовної, і загальнокультурної, і фахової майстерності. Усне й писемне мовлення фахівця за змістом має бути об'єктивним, переконливим, науковим, а за формою — логічним, точним, зрозумілим, доречним, відповідним до чинних норм літературної мови. Виробити власну професійну комунікативну модель поведінки можна завдяки бездоганному володінню мовою спеціальності, що неможливе без знання фаху й зокрема фахової термінології. Таким чином, мовнокомунікативна майстерність належить до основних професійних характеристик фахівця-економіста, який повинен чітко усвідомлювати мету й завдання професійного спілкування, вести бесіду, перемовини, дискутувати, виступати публічно, доводити, вмотивовувати, спростовувати, заперечувати, оцінювати, узагальнювати інформацію, трансформувати усну інформацію в письмову і навпаки, володіти всіма жанрами ділового спілкування, дотримуватися мовного етикету, створювати атмосферу довіри та взаєморозуміння.

Названі вміння і навички можна виробити шляхом виконання різноманітних навчальних вправ і завдань практичного характеру, що дозволяють розвинути вміння автоматично, мобільно використовувати мовні засоби в найрізноманітніших комунікативних ситуаціях. Це, зокрема, засвоєння нормативних параметрів наукового стилю як функційного різновиду літературної мови, розуміння мовних законів творення, написання, використання фахової термінології, продукування наукових фахових текстів у вигляді конспекту, плану, тез, анотації, реферату, повідомлення, наукової доповіді тощо. Найяскравіше виявляється мовна майстерність студента під час виконання публічного виступу, укладання словників-мінімумів фахових термінів, написання есе, аналітичних оглядів економічних і культурологічних статей, редагування й переклад у фахових текстів, роботи з довідниковою літературою. Це спонукає студентів до подальшої фахової самоосвіти, самопізнання, самовдосконалення, вироблення власної фахової мовнокомунікативної стратегії в різноманітних науково-навчальних і професійних ситуаціях.

Колеснікова І.А., професор кафедри української
мови та літератури

ІНТЕРАКТИВНІ ЛЕКЦІЇ З УКРАЇНСЬКОЇ СЛОВЕСНОСТІ ЯК ТРЕНУВАЛЬНИЙ СКЛАДНИК НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Розвиток інтерактивних технологій дозволяє залучати студентів до наукової діяльності безпосередньо під час лекцій. Це дає можливість об'єктивно оцінити результати студентських досліджень як викладачам, так і аудиторії, оскільки тематика робіт збігається з темою лекції.

Студентська аудиторія отримує програмний обсяг знань з рекомендованої літератури, опрацьованої самостійно, а потім бере участь у відпрацюванні тих самих питань, які викладач аналізує з використанням останніх здобутків теоретичної науки.